

VYVRETÉ HORNINY

1. Hlbinné vyvreté horniny

Vznik: pomalé tuhnutie a kryštalizácia magmy pod zem. povrchom (vznik veľkých zŕn)

Stavba: všesmerne zrnitá → minerály nepravidelne rozmiestnené vo všetkých smeroch, dajú sa dobre rozlíšiť voľným okom

- a) **Žula (granit)**- svetlosivá až ružovkastá farba
Zloženie:(kremeň, živec, sľuda)
Využitie: stavebný materiál
- b) **Gabro a diorit** – obsahujú tmavé minerály
Zloženie:(amfibol, pyroxén, olivín)
Využitie: obklady

2. Výlevné vyvreté horniny

Vznik: rýchlejšim stuhnutím lávy na zemskom povrchu → vznik malých nezreteľných zŕn

Stavba: celistvá, sklovitý vzhľad, občas pórovitá (póry = dutinky po uniknutých plynoch)

- a) **Čadič (bazalt)**-čierna až tmavosivá farba
vznikol z riedkej lávy
Využitie: dlažbové kocky, roztavený čadič (čadičová vata) – izolácia
- b) **Andezit** – šedá farba,
vznikol z prechodnej lávy
Využitie: stavebníctvo, výroba obrubníkov
- c) **Ryolit:** svetlosivá až ružovkastá farba, pórovitý
vznikol z hustej lávy
Využitie: stavebníctvo, kamenárstvo
- d) **Obsidián** - sopečné sklo (*sopečné sklá vznikajú stuhnutím hustej lávy vo vode*)
Využitie: výroba rezných nástrojov
- e) **Perlit** - sopečné sklo
Využitie: izolačný materiál
- f) **Pemza** - sopečné sklo
tvrdá stuhnutá lávová pena, veľa vzduchových bublín
Využitie: odstraňovanie tvrdej kože z chodidiel
- **Tuf**- biela až svetlosivá farba
vznikol usadením a spevnením sopečných vyvrhlín